

Voor meer info over veilig werken, kijk op www.agroarbo.nl

Richard Wolting
Adviseur ruimtelijke ordening en milieu

VoedselKwaliteit Loonwerk

Tips en vuistregels voor de toolboxmeeting

Een cumelabedrijf heeft te maken met certificeringseisen van klanten, onder meer op het gebied van het waarborgen van de voedselkwaliteit. Wanneer het bedrijf werkt bij akkerbouwers of vollegrondsgroentetelers moet het beschikken over het VKL-certificaat. De eisen in de VKL-norm hebben vooral betrekking op het goed vastleggen van de uitgevoerde werkzaamheden bij de klant en het overzichtelijk bijhouden en registreren van onderhoud en reparaties aan machines en materiaal.

Waarom VKL?

De klanten die aardappelen, industriegroenten of granen, zaden en peulvruchten telen, moeten voldoen aan de eisen zoals die door de industrie worden gesteld. Klanten moeten kunnen aantonen dat de ingeschakelde loonwerker voldoet aan dezelfde eisen. Zij vragen daarom vaak naar het VKL-certificaat, omdat zij zelf bij controles moeten kunnen aantonen dat hun loonwerker VKL-gecertificeerd is. Geen VKL-certificaat betekent dan geen opdracht.

Wat is VKL?

In de VKL-norm liggen alle eisen vast die er worden gesteld op het gebied van voedselkwaliteit en hygiëne. Je werkgever zal eerst een handboek met werkinstructies en bijlagen moeten opstellen die ervoor zorgen dat er kan worden gewerkt volgens de VKL-normeisen. Wanneer vervolgens de auditor (onafhankelijke controleur) constateert dat aan de eisen wordt voldaan, ontvangt het bedrijf een VKL-certificaat. Het doel van de VKL-norm is het waarborgen van de voedselkwaliteit door te voorkomen dat activiteiten die door loonbedrijven worden uitgevoerd schade kunnen toebrengen aan gewassen en (landbouw)producten die in de voedselketen terecht komen.

Het doel van de VKL-norm is het waarborgen van de voedselkwaliteit door te voorkomen dat activiteiten die door loonbedrijven worden uitgevoerd schade kunnen toebrengen aan gewassen en (landbouw)producten die in de voedselketen terecht komen.

De klanten die aardappelen, industriegroenten of granen, zaden en peulvruchten telen, moeten voldoen aan de eisen zoals die door de industrie worden gesteld. De ingeschakelde loonwerker moet aan dezelfde eisen voldoen.

Dit zijn de eisen uit de VKL-norm waarmee rekening moet worden gehouden:

1. Registratie van de uitgevoerde werkzaamheden. Wat je altijd moet opschrijven op een werkbom of weekstaat is het volgende:
 - je eigen naam;
 - de naam van klant;
 - de datum;
 - wat je aan het doen bent (bemesten, zaaien, ploegen et cetera);
 - met welke machine je op pad bent;
 - de gewerkte uren en het aantal hectares.

Schrijf daarnaast bij het bemesten op wat voor soort mest je uitrijdt (varkensmest, rundermest et cetera) en de hoeveelheid die je op het perceel hebt gebracht in kubieke meters. Bij het uitvoeren van gewasbescherming schrijf je op welk gewasbeschermingsmiddel je gebruikt, de hoeveelheid per hectare en de reden waarom je spuit (tegen onkruid, tegen schimmelziekten et cetera).

2. Bewaar ten minste één NAK-label per partij zaaizaad of pootgoed. Zo'n NAK-label is aan elke partij zaaizaad of pootgoed gehecht. Hierop staan het plantenpaspoort en een certificaat van de NAK (Nederlandse Algemene Keuringsdienst).
3. Tip bij het zaaien en poten: niet per perceel een label aan de werkbom of schrijf op je werkbom per perceel het partijnummer dat op de labels van de gebruikte zakken staat.
4. Werk zoveel mogelijk met schone machines. Spuit wanneer je het werk klaar hebt de machine schoon voordat je de volgende dag naar een nieuwe klant gaat. Dit om ziekten (bijvoorbeeld aaltjes) die je wellicht hebt meegenomen van het perceel niet van de ene klant over te brengen naar de percelen van de volgende klant.
5. Maak oogstmachines regelmatig schoon en leg dit vast op bijvoorbeeld de werkbom.
6. Controleer voordat je voedermiddelen (bijvoorbeeld granen of maïs) gaat rijden of de kipper of silagewagen schoon is. Ga altijd na wat de vorige lading is geweest en reinig de wagen indien nodig op basis van onderstaand schema.

Code	Product	Reinigingsmaatregel
I	Diervoedergrondstoffen	Vegen
II	Grond/stenen	Reinigen met water (hoge druk)
III	Kunstmest	Reinigen met water
IV	Droge stapelbare pluimvee- en paardenmest	Reiniging met water + desinfectie
V	Natte mest, drijfmest	Reiniging, desinfectie en vrijgave na externe inspectie door een ISO 17020-geaccrediteerde inspectie-instelling
VI	Verpakte producten	Vegen

7. Lees voordat je gaat werken met een gewasbeschermingsmiddel goed welke voorzorgsmaatregelen je moet nemen. Dit staat duidelijk vermeld op het etiket op de verpakking. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het gebruik van goede handschoenen en een goede overall bij het vullen of zelfs het gebruiken van een volgelaatsmasker.
8. Spoel de lege verpakking van gewasbeschermingsmiddelen schoon met de fustenreiniger op de machine en gebruik de lege verpakking niet opnieuw. Kijk welke van onderstaande etiketten op de verpakking staat vermeld en gooi de lege verpakking vervolgens in de bedrijfsafvalcontainer of houd deze apart, zodat hij kan worden afgevoerd als klein gevaarlijk afval.

9. Meld een calamiteit zo snel mogelijk bij je werkgever, die vervolgens de vervolgstappen kan bepalen. Denk hierbij aan het breken van een olieslang, het lek raken van een dieseltank, het sneuvelen van een achterraam, het meehakselen of -maaien van een dier et cetera.
10. Schrijf op de daarvoor bestemde formulieren op wanneer je onderhoud en/of reparaties uitvoert aan een machine of zelfrijder.
11. Last but not least: weet wie de bedrijfshulpverlener is. Zorg ook dat je weet waar je de belangrijkste telefoonnummers (ziekenhuis en huisarts) en/of de oogspoeldouche, de EHBO-trommel en de brandblussers kunt vinden!

Bekijk ook eens de checklists voor de dagelijkse praktijk van het mechanisch loonwerk op www.agroarbo.nl. Daar is informatie te vinden over hoe je veilig en gezond werkt met bijvoorbeeld gewasbeschermingsmiddelen, maar onder meer ook over het verhelpen van storingen en het veilig verwisselen van wielen.